

UDK: 331.2/336.5

Bolovanje radnika na teret poslodavca i HZZO-a

Valentina Bocak, mag. oec.

Radnik koji je privremeno nesposoban za rad radi bolesti, ozljede i dr., ima pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja. U većini će slučajeva naknada ići na teret poslodavca, a nakon propisanog (8. odnosno 42.) dana nadalje na teret HZZO-a. U slučaju nelikvidnosti ili stečaja isplatu naknade (koja je na teret HZZO-a) isplaćivati će HZZO direktno radniku. Nekim se radnicima naknada za bolovanje ne može isplaćivati na teret HZZO –a. Propisima o zdravstvenom osiguranju određeni su iznosi koji se radniku mogu isplatiti na ime naknade plaće za bolovanje. Obrtnici isto imaju pravo na naknadu za vrijeme bolovanja (koju im isplaćuje HZZO). U članku donosimo primjere obračuna bolovanja na teret poslodavca i HZZO –a, te iskazivanje istih u potvrdama i obrascu JOPPD u različitim slučajevima bolovanja.

Radnik koji je privremeno nesposoban za rad zbog ozljede ili bolesti, tj. koji je na bolovanju ima pravo na naknadu plaće za to vrijeme (prvih 42 dana bolovanja (odnosno 7 dana za invalide rada) naknada plaće tereti poslodavca, a od 43. dana (odnosno od 8. za invalide rada) nadalje Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u nastavku članka: HZZO).

Radnik je dužan o bolovanju čim prije obavijestiti poslodavca. Bolovanje radniku utvrđuje ovlašteni liječnik, koji mu o privremenoj nesposobnosti za rad izdaje potvrdu. Tu je potvrdu radnik dužan dostaviti poslodavcu u roku od tri dana od dana odsutnosti s posla radi bolovanja. Ako radnik zbog opravdanih razloga ne može dostaviti poslodavcu potvrdu o bolovanju u navedenom roku, dužan je to učiniti što je moguće prije, a najkasnije u roku **tri dana** od dana prestanka razloga koji ga je u tome onemogućavao (čl. 37. Zakona o radu¹, nadalje: ZOR).

Bolovanjem se, prema odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Nar. Nov., br.80/13 do 98/19, nadalje ZakZO), smatra odsutnost s rada zbog bolesti ili ozljede i drugih okolnosti (utvrđenih čl. 38. ZakZO) radi kojih je radnik spriječen izvršavati svoju obvezu rada u skladu s ugovorom o radu, drugim ugovorom ili aktom, za vrijeme kojeg radniku pripada pravo na naknadu plaće.

1. Naknada plaće za vrijeme bolovanja

Radnici (zaposleni kod domaćeg ili stranog poslodavca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koji su obvezno zdravstveno osigurani po osnovi nesamostalnog rada), imaju pravo na naknadu plaće (čl. 38. ZakZO) za vrijeme privremene nesposobnosti za rad (bolovanja).

Pravo na naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad (bolovanja) imaju radnici u slijedećim slučajevima (čl. 39. ZakZO):

- 1) bolovanja zbog bolesti ili ozljede, odnosno kada su radi liječenja ili medicinskih ispitivanja smješteni u zdravstvenu ustanovu,
- 2) bolovanja zbog određenog liječenja ili medicinskog ispitivanja koje se ne može obaviti u mjestu prebivališta odnosno boravišta,
- 3) izolacije radnika kao kliconoše ili zbog pojave zaraze u njegovoj okolini, odnosno bolovanja zbog transplantacije živog tkiva i organa u korist druge osigurane osobe Zavoda,
- 4) kada je osiguranik određen za pratitelja druge osigurane osobe upućene na liječenje ili liječnički pregled ugovornom subjektu Zavoda izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta osigurane osobe koja se upućuje,
- 5) kada je radnik određen da njeguje oboljelo dijete ili supružnika,
- 6) bolovanje zbog bolesti i komplikacija u svezi s trudnoćom i porođajem,
- 7) bolovanje zbog korištenja obveznog roditeljnog dopusta i prava na rad s polovicom punoga radnog vremena (za vrijeme roditeljnog ili roditeljskog dopusta),
- 8) bolovanja zbog korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta, u slučaju mrtvorodenog djeteta ili smrti djeteta za vrijeme korištenja roditeljnog dopusta,
- 9) bolovanja zbog rane, ozljede ili bolesti koja je neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu i
- 10) bolovanja radi privremene nesposobnosti za rad zbog priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

¹ Zakon o radu objavljen je Nar. Nov., br. 93/14 do 98/19.

1.2. Slučajevi u kojima radnici nemaju pravo na naknadu plaće

Radnik nema pravo na naknadu plaće ukoliko (čl. 53. ZakZO)

- je svjesno prouzročio privremenu nesposobnost za rad,
- ne izvjesti izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite da je obolio u roku od tri dana nakon početka bolesti, odnosno, u roku od tri dana od dana prestanka razloga koji ga je u tome onemogućio,
- namjerno sprečava ozdravljenje odnosno osposobljavanje,
- za vrijeme bolovanja radi, odnosno obavlja poslove osnovom kojih je obvezno zdravstveno osiguran, obavlja ugovorene poslove temeljem ugovora o djelu te bilo koje druge poslove (npr. poljoprivredni radovi i sl.),
- se bez opravdanog razloga ne odazove na poziv za liječnički pregled izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite, odnosno liječničkog povjerenstva Zavoda,
- izabrani doktor medicine primarne zdravstvene zaštite, tijelo Zavoda ovlašteno za kontrolu bolovanja, odnosno liječničko povjerenstvo Zavoda utvrdi da se ne pridržava uputa za liječenje, odnosno bez suglasnosti izabranog doktora medicine otputuje iz mjesta prebivališta,
- zlorabi pravo na korištenje bolovanja na neki drugi način.

Radnik, u navedenim slučajevima, nema pravo na naknadu plaće od dana nastanka tih slučajeva do dana njihova prestanka, odnosno prestanka posljedica njima prouzročenim (čl. 53. st.2. ZakZO).

2. Isplata naknade plaće za vrijeme bolovanja

Tko je obavezan obračunati naknadu plaće, na čiji teret se isplaćuje (čl. 40. i 41. ZakZO) i tko je isplaćuje prikazujemo u Tabeli 1.

Tabela 1.

	Slučajevi kada radnik ostvaruje pravo na naknadu	Vrijeme isplate naknade	Postotak naknade (od osnovice)	Tko isplaćuje naknadu	Naknada tereti
1.	Bolest ili ozljeda, odnosno kada je radnik radi liječenje ili medicinsko ispitivanje smješten u zdravstvenu ustanovu	do 42.dana ili 7. dana za invalida rada	prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru, Zak.o obv. ZO (ovisno što je povoljnije za radnika) minimalno 70%	Poslodavac	Poslodavca
		od 43. dana ili od 8. dana za invalida rada	70 %	Poslodavac	HZZO
2.	Priznata ozljeda na radu ili profesionalna bolest	Od prvog dana	100 %	Poslodavac	HZZO
3.	Izoliran kliconoša ili zbog pojave zaraze u radnikovoj okolini, transplantacija živog tkiva i organa u korist druge osigurane osobe	Od prvog dana	100 %	HZZO	HZZO
4.	Određen za pratitelja bolesnika izvan mjesta prebivališta odnosno boravišta	Od prvog dana	70 %	Poslodavac	HZZO
5.	Njega oboljelog supružnika ili djeteta iznad 3. godine života	Od prvog dana	70 %	Poslodavac	HZZO
6.	Njega oboljelog djeteta mlađeg od 3. godine	Od prvog dana	100%	Poslodavac	HZZO
7.	Korištenje dopusta radi smrti djeteta	Od prvog dana	100%	HZZO	HZZO
8.	Bolest i komplikacije u svezi s trudnoćom i porođajem	Od prvog dana	100 % (maksimalno do 4.257,28 kn)	HZZO	HZZO
9.	Rodiljni dopust (do 6.mjeseci života djeteta) i rad s polovicom punog radnog vremena prema Zakonu o roditeljskim potporama	Od prvog dana	100 % (bez ograničenja)	HZZO	HZZO
10.	Roditeljski dopust od 6.mj. života djeteta te za 3. dijete, blizance, trojke, četvorke itd. do 3. godine <ul style="list-style-type: none"> ■ posvojiteljski dopust ■ rad s polovicom punog radnog vremena ■ dojenje djece 	Od prvog dana		HZZO	Državni proračun
11.	Ozljede ili bolesti koje su neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu	Od prvog dana		HZZO	Državni proračun

Naknade plaće (za bolovanja od 43. odnosno od 8. dana za invalide rada, prema čl 39. st. 1. i 2. ZakZO) koje idu na teret HZZO-a, a obračunava ih i isplaćuje poslodavac, HZZO je obavezan vratiti poslodavcu u roku od 45 dana od dana primitka zahtjeva za povrat (refundaciju), prema čl. 41. st. 3. ZakZO).

Međutim, kod naknada plaće za bolovanja koja od 1. dana terete HZZO², a obračunava ih i isplaćuje poslodavac (čl 41. st.4. ZakZO), HZZO je obavezan vratiti poslodavcu u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva za povrat (refundaciju), odnosno u slučaju bolovanja radi priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti u roku od 45 dana od dana primitka zahtjeva za povrat.

Za povrat (refundaciju) sredstava koja su isplaćena radniku, a terete HZZO, poslodavac treba HZZO-u dostaviti (čl. 49. st. 2. Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Nar. Nov., br. 49/14 do 129/17), nadalje PravZO):

- zahtjev za povrat sredstava,
- tiskanicu «Potvrda o plaći»,
- tiskanicu «Izvjешće o bolovanju» (tzv. doznaku),
- dokumentaciju o izvršenim isplatama naknade plaće za koje se traži povrat (primjerice, presliku izvotka žiro-računa, na kojem je vidljiva isplata naknade).

2.1. Isplata naknade plaće u slučaju stečaja ili nelikvidnosti poslodavca

Ukoliko poslodavac (pravna ili fizička osoba) nije u mogućnosti radi nelikvidnosti ili u slučaju stečajnog postupka ili prestanka postojanja poslodavca isplatiti plaću (odnosno naknadu plaće) u razdoblju od najmanje dva kalendarska mjeseca (čl. 41. st. 6. ZakZO), isplatu naknade plaće izvršit će HZZO neposredno radniku (čl. 41. St. 6. ZakZO) u slučajevima (čl. 42. ZakZO):

- bolovanja radi bolesti ili ozljede, odnosno kada je radnik radi liječenja ili medicinskih ispitivanja smješten u zdravstvenu ustanovu od 43. odnosno 8. dana bolovanja,
- zbog određenog liječenja ili medicinskog ispitivanja koje se ne može obaviti u mjestu prebivališta (boravišta) od 43. odnosno 8. dana bolovanja,
- kada je radnik određen za pratitelja bolesnika upućenog na liječenje ili liječnički pregled od prvog dana bolovanja,
- radi njege oboljelog supružnika ili djeteta od prvog dana bolovanja, te
- bolovanja kod priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti od prvog dana bolovanja (korištenja naknade plaće).

U slučaju stečajnog postupka ili nelikvidnosti, poslodavac je obvezan izvršiti obračun naknade plaće za radnika i dostaviti ga HZZO-u, te dokazati nelikvidnost ili pokrenuti stečajni postupak (predočenjem potvrde ovlaštene organizacije za obavljanje platnog prometa, primjerice banke ili FINA-e o blokadi žiro-računa, odnosno rješenja o otvaranju stečajnog postupka), te dostaviti pisanu izjavu radnika o broju tekućeg računa na koji želi da se vrši isplata naknade (čl. 49. st. 5. ZakZO).

2.2. Isplata naknade plaće u slučaju prestanka radnog odnosa

Ukoliko radniku za vrijeme trajanja bolovanja prestane radni odnos, naknada plaće za bolovanje pripada mu još najviše 30 dana od dana prestanka radnog odnosa (čl. 51. st. 1. ZakZO).

Iznimno, ako radniku, koji je na bolovanju koje je neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu, za vrijeme trajanja bolovanja prestane radni odnos, radnik ima pravo na naknadu plaće i nakon prestanka radnog odnosa, sve dok ponovno ne bude radno sposoban (ili mu konačnim rješenjem nadležnog tijela ne bude utvrđena invalidnost) (čl. 51. st. 2. ZakZO).

Nadalje, radnik koji je privremeno udaljen s rada (u slučaju izvanrednog otkaza od strane poslodavca³⁾ a koji za vrijeme dok je udaljen s rada stupi na bolovanje nema pravo na naknadu plaće za bolovanje (čl. 51. st. 2. PravZO).

2.3. Naknade plaće kada je radnik u pritvoru ili zatvoru

Radnik koji se nalazi u pritvoru, odnosno na izdržavanju kazne zatvora ili u ustanovi zbog provođenja mjera obveznog čuvanja i liječenja nema pravo na naknadu plaće (čl. 51. st. 1. PravZO).

2.4. Isplata naknade plaće kod ponovnog „otvaranja“ bolovanja

Ukoliko je izabrani doktor zaključio radniku bolovanje (privremenu nesposobnost) te ga ponovno utvrdio:

- u roku od najduže 30 kalendarskih dana od dana zaključenja prethodnog bolovanja i to zbog iste šifre bolesti prema međunarodnoj klasifikaciji bolesti (nadalje: MKB), odnosno
- slijedećeg kalendarskog dana nakon zaključenja ranije utvrđene privremene nesposobnosti zbog istog uzroka privremene nesposobnosti, ali zbog druge šifre bolesti prema MKB-u, naknada plaće obračunavati će se prema prethodno utvrđenoj osnovici, ako je to za osiguranika povoljnije (neće se uvrditi nova osnovica, čl. 81. st. 2. i 3. PravZO).

Dakle, u navedenim slučajevima „produljivanja“ bolovanja, naknada plaće obračunava se i isplaćuje od iste osnovice za naknadu i na teret istog obveznika isplate te naknade u visini i trajanju propisanim propisima o zdravstvenom osiguranju (ZakZO, PravZO).

Radnik ima pravo na naknadu plaće (na teret sredstava HZZO-a, odnosno proračuna, čl. 48. ZakZO) za vrijeme bolovanja radi bolesti ili ozljede (čl. 39. t. 1. do 6., te t. 9. i 10. ZakZO), sve dok izabrani doktor ne utvrdi da je sposoban za rad ili dok nije nalazom i mišljenjem nadležnog tijela vještačenja mirovinskog osiguranja kod osiguranika utvrđena invalidnost zbog opće nesposobnosti za rad ili profesionalne nesposobnosti za rad.

Kada je prema ocjeni izabranog doktora, a nakon provedenog liječenja i medicinske rehabilitacije zdravstveno stanje osiguranika takvo da se daljnjim liječenjem ne može poboljšati, te je kod radnika nastupila trajna nesposobnost za rad na poslovima koje obavlja, kao i u slučaju kada privremena nesposobnost radnika traje neprekidno 12 mjeseci zbog iste dijagnoze bolesti, izabrani doktor je obvezan uputiti radnika na ocjenu radne sposobnosti i invalidnosti te ga sa svom propisanom dokumentacijom uputiti nadležnom tijelu vještačenja mirovinskog osiguranja koje je obvezno donijeti nalaz i mišljenje o radnoj sposobnosti i invalidnosti osiguranika najkasnije u roku od 60 dana od dana zaprimanja prijedloga izabranog doktora i o istome obavijestiti izabranog doktora, poslodavca osiguranika i HZZO u roku od osam dana od dana donošenja nalaza i mišljenja (čl. 48. st. 2. ZakZO). Kada tijelo vještačenja mirovinskog osiguranja utvrdi da je kod osiguranika nastupila profesionalna nesposobnost za rad, odnosno neposredna opasnost od nastanka invalidnosti, obvezno je u nalazu i mišljenju navesti poslove i radne zadatke koje osiguranik s obzirom na preostalu radnu sposobnost može obavljati, odnosno koje poslove i radne zadatke ne može obavljati. Ako tijelo vještačenja mirovinskog osiguranja ne donese nalaz i mišljenje u roku od 60 dana od dana zaprimanja prijedloga izabranog doktora i ne izvijesti izabranog doktora, poslodavca osiguranika i Zavod u od 8 dana od donošenja nalaza i mišljenja o radnoj sposobnosti i invalidnosti ranič članka naknada plaće za tog osiguranika od prvoga idućeg dana, nakon isteka roka od 60 dana tereti sredstva Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (čl. 48. st. 3. i 4. ZakZO).

Poslodavac bi trebao radniku, kojem je utvrđena vještačenjem mirovinskog osiguranja utvrđena invalidnost zbog profesionalne nesposobnosti za rad, neovisno o tome radi li se o privremenoj

nesposobnosti koja je posljedica pogoršanja bolesti osnovom koje mu je utvrđena invalidnost ili pojavom bolesti zbog druge dijagnoze bolesti, **ponuditi i sklopiti ugovor o radu** (u pisanom obliku) za poslove za koje je sposoban raditi – u protivnom – za vrijeme bolovanja – nema pravo nanaknadu plaće na teret HZZO-a, već mu **naknadu plaće** isplaćuje **poslodavac na svoj teret** (čl. 49. st. 1. ZakZO) – i to od dana kada je utvrđena neposredna opasnost od nastanka invalidnosti pa sve do sklapanja novog ugovora o radu za poslove za koje je radnik sposoban. Ukoliko radnik odbije ponudu poslodavca za sklapanjem novog ugovora o radu za poslove koje može raditi, **nema pravo na naknadu plaće** za vrijeme bolovanja od dana primanja ponude poslodavca (čl. 49. ZakZO).

Ako bolovanje traje **neprekidno 6 mjeseci**, naknada koju je radnik do tada primao povećava se sa 70% na 80% (čl. 86. PravZO).

Radnik ima **pravo na naknadu plaće** na teret sredstava HZZO-a (u slučajevima bolovanja zbog bolesti ili ozljede, smještaja u zdravstvenu ustanovu radi liječenja ili medicinskih ispitivanja; zbog liječenja ili medicinskog ispitivanja koje se ne može obaviti izvan radnog vremena osiguranika; izolacije kao kliconoše ili pojave zaraze u njegovoj okolini; zbog transplantacije živog tkiva i organa u korist druge osigurane osobe Zavoda; pratnje osigurane osobe upućene na liječenje ili liječnički pregled ugovorom subjektu Zavoda izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta osigurane osobe koja se upućuje; njege oboljelog djeteta ili supružnika; zbog rane, ozljede ili bolesti koja je neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu, te bolovanja radi priznate ozljede na radu odnosno profesionalne bolesti) po istoj dijagnozi bolesti u **maksimalnom trajanju od 18 mjeseci (tri godine, čl. 52. st. 1. ZakZO)** i to u visini od **70 % do 6 mjeseci, odnosno 80 % nakon 6 mjeseci** neprekidnog bolovanja, pa sve do isteka **18 mjeseci** trajanja bolovanja. **Po isteku 18 mjeseci** neprekidnog bolovanja po istoj dijagnozi bolesti **naknada plaće iznosi 50% zadnje isplaćene** naknade plaće na ime toga bolovanja (čl. 86. st. 4. PravZO).

ističemo...

Radnicima koji su na neprekidnom bolovanju **duljem od 18 mjeseci** zbog **liječenja zloćudnih bolesti**, osiguranika kojem je odobrena **njega člana obitelji – djeteta oboljelog od zloćudne bolesti**, osiguranika čija je privremena nesposobnost **u vezi s provođenjem hemodijalize ili peritonejske dijalize** te čija je privremena nesposobnost u vezi s **uzimanjem i presađivanjem dijelova ljudskog tijela**, naknada plaće **NEĆE** se umanjivati na 50% (čl. 52. st.3. ZakZO).

4. Naknada plaće koju poslodavac isplaćuje na svoj teret

Poslodavac je obavezan obračunati i isplatiti naknadu plaće radniku na svoj teret (iz svojih sredstava) u slučaju (čl. 39. st. 1. i 2. ZakZO):

- bolovanja zbog **bolesti ili ozljede**, te u slučaju kada je radnik radi liječenja ili medicinskog ispitivanja **smješten u zdravstvenu ustanovu** i
- bolovanja radnika zbog **određenog liječenja ili medicinskog ispitivanja** koje se ne može obaviti izvan radnog vremena osiguranika.

Naknadu plaće, na svoj teret poslodavac obračunava i utvrđuje:

- 1) **za prvih 42 dana** bolovanja a u slučaju rada osiguranika u inozemstvu za sve vrijeme dok se osiguranik nalazi u inozemstvu,
- 2) **za prvih 7 dana** bolovanja radnika **invalida rada**⁴.

Poslodavac koji obračunava i isplaćuje naknadu za bolovanje **invalidu rada** (bilo na teret poslodavca, Zavoda ili Državnog proračuna) mora od radnika **dobiti rješenje** Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (u nastavku članka: HZMO) o pravu na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad ili rješenje o pravu na profesionalnu rehabilitaciju.

Kada poslodavac, koji isplaćuje naknadu plaće invalidu rada, traži refundaciju naknade od HZZO-a, obavezan je uz zahtjev priložiti i rješenje HZMO-a.

Pod razdobljem od 42, odnosno 7 dana (za invalide rada) smatraju se **kalendarski dani** uključivo i subotu i nedjelju, dok se **naknada plaće** obračunava za **radne dane** unutar tih kalendarskih dana.

Dan **početka bolovanja** je **prvi dan** bolovanja neovisno o tome na čiji teret se isplaćuje naknada plaće.

4.1. Utvrđivanje naknade plaće na teret poslodavca

Naknada plaće određuje se od **osnove** (čl. 54. ZakZO) koju čini **prosječni iznos plaće** koja je osiguraniku isplaćena u posljednjih 6 mjeseci prije mjeseca u kojem je započelo bolovanje, s tim da prosječni mjesečni iznos primitka ne može biti niži od najniže mjesečne osnove za obračun doprinosa važeće za mjesec tog šestomjesečnog razdoblja nakon umanjivanja doprinosa iz osnove, poreza i prireza.

Prosječni iznos plaće (čl. 73. st. 2. ZakZO) je iznos d)obiven zbrojem isplaćenih plaća u šestomjesečnom razdoblju, koji se podijeli s brojem sati rada za koje je isplaćena.

ističemo...

Plaća koju poslodavac isplaćuje svojim radnicima **ne može biti niža** od 70% osnove za naknadu (čl. 55. ZakZO).

Naknada plaće koju poslodavac isplaćuje na svoj teret, **smatra se plaćom** i podliježe obračunu (i plaćanju) svih propisanih doprinosa i poreza (te prireza, ako je propisan).

ističemo...

Poslodavac može radnicima isplaćivati naknadu plaće za bolovanje i u većoj svoti (od minimalno propisanih 70%).

Visina naknade plaće na teret poslodavca (za prvih 42 dana bolovanja odnosno 7 dana za invalida rada) može biti određena kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu, ugovorom o radu ili drugim **izvorom** radnog prava. Pritom naknada može biti određena u drugačijem iznosu ili utvrđena na drugačiji način (primjerice, na temelju plaća isplaćenih u kraćem vremenskom razdoblju – npr. razdoblju od 3 mjeseca prije početka bolovanja).

Ako je visina naknade plaće na teret poslodavca, propisana nekim od izvora radnog prava, poslodavac je **obavezan utvrditi visinu** naknade prema tim izvorima radnog prava. Pritom je **obavezan pri-**

4 čl. 40. Zakona o mirovinskom osiguranju (Nar. nov., br. 157/13 do 102/19), nadalje: ZakMIO, invalid rada je osiguranik je osiguranik koji je na osnovi smanjenja uz preostalu radnu sposobnost ili djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti ostvario pravo na invalidsku mirovinu ili pravo na profesionalnu rehabilitaciju.

mjenjivati i načelo primjene **najpovoljnijeg prava za radnika** (čl. 9. st. 3. ZOR-a).

4.2. Naknada plaće za vrijeme bolovanja za radnike koji su navršili 65. godina i 15 godina mirovinskog staža

Radnik koji je navršio **65 godina života i 15 godina** mirovinskog staža osiguranja **nema pravo** na naknadu plaće na teret sredstava obveznoga zdravstvenog osiguranja za vrijeme privremene nesposobnosti, već se naknada za bolovanje obračunava **na teret poslodavca** i nakon isteka 42. dana bolovanja (čl. 50. ZakZO).

5. Naknada plaće koja se isplaćuje na teret HZZO-a

Naknada plaće za bolovanje, koja se isplaćuje na teret HZZO-a utvrđuje se **od osnovice** za naknadu koju čini **prosječni iznos plaće** koja je osiguraniku **isplaćena u posljednjih šest mjeseci** prije mjeseca u kojem je započeto bolovanje (čl. 54. ZakZO).

Dan **početka bolovanja** je **prvi dan** bolovanja neovisno o tome na čiji teret se isplaćuje naknada plaće.

Isplaćena plaća (koju isplaćuje pravna ili fizička osoba kod koje je zaposlen) temeljem koje se utvrđuje osnovica za naknadu plaće podrazumijeva (čl. 54. st. 2. ZakZO) **redovitu mjesečnu plaću** radnika **isplaćenu za kalendarski mjesec** (plaća isplaćena u tekućem mjesecu za taj mjesec, odnosno u tekućem mjesecu za prethodni mjesec) u novcu ili u naravi **za rad u određenom mjesecu**, utvrđena prema odredbama propisa o radu i drugih propisa o određivanju plaće (prema ugovoru o radu, kolektivnom ugovoru, pravilniku o radu i sl. aktima kojima je utvrđen obračun i isplata plaće, čl. 21. st. 1. Zakona o doprinosima, Nar. nov., br. 84/04 do 106/18, nadalje: ZakDop), kao i naknada plaće isplaćena za vrijeme odsutnosti s rada (godišnji odmor, plaćeni dopust i bolovanje isplaćeno na teret poslodavca) koju isplaćuje pravna ili fizička osoba kod koje je radnik zaposlen (plaća isplaćena u tekućem mjesecu za taj mjesec, odnosno u tekućem mjesecu za prethodni mjesec).

Iznimno, za radnike **upućene na rad u ugovorne države i treće države** pod isplaćenom plaćom, temeljem koje se utvrđuje osnovica za naknadu plaće za vrijeme bolovanja, smatra osnovica za obračun obveznih doprinosa umanjena za doprinos iz osnovice, porez i prirez (čl. 73. st. 7. PravZO).

Kod izračuna naknade plaće se **zbroj isplaćenih plaća** (u razdoblju od 6 mjeseci prije mjeseca u kojem je započeto bolovanje) **dijeli sa brojem sati rada** za koje je plaća isplaćena (dakle, zbroj sati rada u tih 6 mjeseci), što čini **prosječni iznos plaće** (čl. 73. st. 2. PravZO) po satu rada tj. osnovicu za utvrđivanje naknade plaće za vrijeme bolovanja.

Isto tako, u osnovicu za utvrđivanje naknade plaće koja se isplaćuje na teret HZZO-a ili državnog proračuna, u slučaju da osiguranik u 6 mjesečnom razdoblju, **osim plaće** ima i ostvarenih primitaka po osnovi **drugog dohotka (honorari), uračunavaju se i primitci** od honorara (kojima se prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, a koji čine osnovu za obračun doprinosa u skladu s propisima o doprinosima za obvezna osiguranja) ako su ti primitci isplaćeni u navedenom šestomjesečnom razdoblju. Ti se primitci uračunavaju u naknadu na zahtjev samog osiguranika HZZO – u, uz uvjet da osiguranik ima ostvaren staž osiguranja (čl. 56. st. 1. ZakZO) u trajanju od najmanje devet mjeseci neprekidno ili 12 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine (prethodno osiguranje, čl. 54. st. 4. ZakZO).

U osnovicu za izračun naknade za bolovanje **ne ubrajaju** se primici koji se isplaćuju temeljem neke druge osnove tj. **ne isplaćuju se za izvršeni rad**, kao što su:

- nagrade isplaćene kao znak priznanja (nagrada za dugogodišnji rad kod poslodavca i sl.),
- prigodne novčane nagrade (neoporezivi iznosi božićnica, regresa, uskrsnica i sl., kao i oporezivi iznosi nagrada),
- isplata naknade troškova rada na terenu (terenski dodatak, naknada za odvojeni život i sl.),
- naknade za izume i tehnička rješenja ostvarena na radu (ili vezana za rad).

ističemo...

Ukoliko radniku nije isplaćena niti jedna plaća ili ako mu je **isplaćena samo jedna plaća** (u propisanom šestomjesečnom razdoblju), kao osnovica za naknadu plaće uzima se **plaća isplaćena do dana nastanka osiguranog slučaja** na osnovi kojeg se stječe pravo na naknadu plaće, odnosno plaća pripadajuća prema ugovoru o radu, drugom ugovoru ili pojedinačnom aktu, s time da **tako utvrđena osnovica** za naknadu plaće, **ne može biti viša od propisane najniže osnovice osiguranja**, koja služi za obračunavanje i plaćanje doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje važeće za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem je nastupio osiguranik slučaj, umanjene za doprinose iz osnovice, porez i prirez (čl. 73. st. 3. PravZO).

Dakle, da bi se **naknada plaće** mogla odrediti prema prosječnom iznosu plaće, **moraju biti isplaćene minimalno dvije plaće** u propisanom 6 mjesečnom razdoblju.

Ako je osiguranik u posljednjih 6 mjeseci bio **zaposlen na nepuno radno vrijeme kod dva ili više poslodavca**, osnovica za naknadu plaće određuje se od plaće koja je osiguraniku isplaćena u svih 6 mjeseci – naknadu isplaćuje **svaki** poslodavac (ovisno o razmjerom udjelu sati rada svakog od poslodavaca, čl. 73. st. 4. i 5. PravZO).

Za radnike koji su **upućeni na rad u inozemstvo (izaslani radnici)** – pod **isplaćenom plaćom** smatra se **osnovica za obračun obveznih doprinosa umanjena za doprinos iz osnovice, porez i prirez** – tj. plaća (čl. 37. St. 1. ZakDop koju bi izaslani radnik ostvario za iste odnosno za slične poslove u Republici Hrvatskoj prema kolektivnom ugovoru, pravilniku o radu, odnosno ugovoru o radu, uvećana za 20%).

5.1. Visina naknade plaće na teret HZZO-a

Naknada plaće ne može biti niža od 70% osnovice za naknadu, s time da kao mjesečni iznos za **puno radno vrijeme ne može biti manja od 25% od proračunske osnovice** u iznosu od **831.50 kuna** (proračunska osnovica 3.326,00 kn⁵ x 25%), prema čl. 55. ZakZO.

Naknada plaće koja se isplaćuje na teret sredstava HZZO-a iznosi (čl. 86. PravZO):

- **70%** od osnovice za naknadu plaće za **prvih 6 kalendarskih mjeseci** neprekidnog bolovanja,
- **80%** od osnovice za naknadu od prvog sljedećeg dana **nakon isteka roka od 6 mjeseci** neprekidnog trajanja bolovanja,
- **50%** zadnje isplaćene naknade plaće od prvog sljedećeg dana nakon isteka 18 mjeseci neprekidnog bolovanja zbog iste dijagnoze bolesti,

5 čl. 27. st. 2. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu (Nar. nov., br. 117/19).

- **100%** od osnovice za naknadu u slučajevima (čl. 55. čt. 2. t. 2. do 7. ZakZO):
  - 1) bolovanja zbog bolesti i komplikacija u svezi s trudnoćom i porodom,
  - 2) korištenja roditeljnog dopusta i prava na rad s polovicom punog radnog vremena,
  - 3) korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta,
  - 4) njege oboljelog djeteta mlađeg od tri godine života,
  - 5) bolovanja zbog transplantacije živog tkiva i organa u korist druge osobe,
  - 6) dok je radnik izoliran kao kliconoša ili zbog pojave zaraze u njegovoj okolini,
  - 7) bolovanje zbog rane, ozljede ili bolesti koja je neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu.

Kada radnik prima naknadu plaće neprekidno **dulje od tri mjeseca**, a plaće zaposlenih u Republici Hrvatskoj porastu za više od 5%, osnovica za utvrđivanje naknade povećava se prema porastu plaća zaposlenih u Republici Hrvatskoj (čl. 54. ZakZO). Povećana naknada plaće pripada radniku od prvoga dana idućeg mjeseca po isteku tri mjeseca neprekidnog korištenja bolovanja, ako je ispunjen uvjet za povećanje naknade plaće.

5.1.1. Utvrđivanje iznosa naknade plaće na teret HZZO-a

ističemo...

Visina naknade plaće utvrđuje se prema **prosijeku isplaćenih plaća u razdoblju od 6 mjeseci prije mjeseca** u kojem je radnik započeo bolovanje (primjerice, ako je bolovanje započeto 20.03.2018. godine, u prosjek isplaćenih plaća uračunati će se plaće isplaćene u 2. i 1. mjesecu 2018. te 12., 11., 10. i 9. mjesecu 2017. godine) i to **pod uvjetom** da radnik ima ostvareni **prethodno osiguranje** u Zavodu na osnovi radnog odnosa **najmanje 9 mjeseci neprekidno ili 12 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine** tzv. prethodno osiguranje, prema čl. 56. st. 1. ZakZO (konkretnije, radnik bi prije početka bolovanja trebao biti zaposlen i prijavljen po toj osnovi na obvezno zdravstveno osiguranje – s osnove radnog odnosa od strane poslodavca, neprekidno 9 mjeseci ili 12 mjeseci u protekla 24 mjeseca prije početka bolovanja).

Naknada plaće za vrijeme bolovanja (koja se isplaćuje na teret sredstava Zavoda) obračunana prema prosječnom iznosu plaće (u propisanom 6 mjesečnom razdoblju) **ne može iznositi više** od iznosa proračunske osnovice uvećane za 28% (čl. 55. st. 3. ZakZO), tj. od iznosa **od 4.257,28 kn**. **Izuzev** naknade plaće za vrijeme korištenja roditeljnog dopusta i prava na rad s polovicom punog radnog vremena, korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta i bolovanja zbog priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti, kod kojih tog ograničenja nema.

Dakle, iako je radniku prije početka bolovanja isplaćena plaća prema kojoj bi naknada plaće za vrijeme bolovanja (obračunana prema prosječnom iznosu plaće u propisanom 6 mjesečnom razdoblju) iznosila više od primjerice 5.000,00 kn mjesečno, naknada plaće za vrijeme bolovanja isplatila bi mu se u iznosu od 4.257,28 kn.

U slučaju da poslodavac radniku želi nadoknaditi razliku do prosječnog iznosa plaće (iznad 4.257,28 kn), ta se razlika smatra pla-

ćom i podliježe uplati propisanih doprinosa i poreza (te prireza, ako je propisan).

ističemo...

Ukoliko radnik **nema ispunjen uvjet prethodnog staža osiguranja** (dakle, u radnom je odnosu manje od 9 mjeseci neprekidno ili manje od 12 mjeseci s prekidima u proteklih 2 godine) ima pravo na naknadu plaće, za sve vrijeme trajanja bolovanja **u visini 25% od proračunske osnovice** u iznosu od **831,50 kuna** (proračunska osnovica 3.326,00 kn x 25%), prema čl. 55. st. 1. ZakZO.

Primjer 1. - Utvrđivanje osnovice za naknadu plaće radnika, kojem je plaća redovito isplaćivana, koji je dio mjeseca bio na bolovanju na teret poslodavca, a dio na teret HZZO-a

Radnica Hana Anić iz Zagreba, zaposlena kod poslodavca „Bigi“ d.o.o. iz Zagreba, bila je na bolovanju koje je započelo 09.07.2020. i završilo 31.08.2020. godine. U prvih 42 dana⁶ (09.07. do 19.08.2020.) naknadu plaće je poslodavac isplatio na svoj teret, a od 43. dana (20.08.2020. godine) na teret HZZO-a. Poslodavac će Potvrdu o plaći, sa podacima o plaćama isplaćenima u razdoblju od 6 mjeseci prije mjeseca u kojem je radnica započela bolovanje (1., 2., 3., 4., 5. i 6. mjesec 2020.), **popuniti na slijedeći način:**

⁶ Kod računanja dana bolovanja uzima se u obzir cijeli tjedan – svih 7 dana (dakle, uključivo subote i nedjelje).

NAZIV OBVEZNIKA UPLETE DOPRINOSA		POTVRDA o plaći
BIGI d.o.o. Zagreb		
Broj obveze	1 1 4 0 0 2 5 7 8 9 0	

1. PODACI O OSIGURANIKU

Prezime: Anić	Ime: Hana
Dan, mjesec i godina rođenja: 21.02.1985.	OIB: 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2
Broj osigurane osobe u HZZO 1 1 4 0 1 3 5 6 7 8 9	MBO osigurane osobe 1 1 4 2 9 8 5 3 3 5 0 9 9
Osiguranik individualne kapitalizirane štednje - II. stup mirovinskog osiguranja da* ne*	

2. PODACI O IZNOSIMA PLAĆE KOJA JE OSIGURANIKU ISPLAĆENA U POSLJEDNJIH ŠEST MJESECI PRIJE MJESECA U KOJEM JE NASTUPIO SLUČAJ NA OSNOVI KOJEG SE STJEČE PRAVO NA NAKNADU

tj. u razdoblju od 0 1 0 1 2 0 2 0 do 3 0 0 6 2 0 2 0 ⁽¹⁾, a za mjesece:

Isplata izvršena za mj./god. ⁽²⁾	Plaća ⁽³⁾	Isplaćena plaća ⁽⁴⁾	Broj sati					
			provedenih na radu u		Odsutnost s rada s pravom na naknadu plaće po ZOR-u ⁽⁵⁾	Ukupno sati	Sati bolovanja na teret HZZO	Sati prema kalendaru radnog vrem. poslodavca ⁽⁶⁾
			punom radnom vremenu	dužem od punog radnog vremena				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
12/2019	6.250,00	4.760,00	174			174		174
1/2020	6.250,00	4.760,00	184			184		184
2/2020	6.250,00	4.760,00	160			160		160
3/2020	6.250,00	4.760,00	176			176		176
4/2020	6.250,00	4.760,00	176			176		176
5/2020	6.250,00	4.760,00	168			168		168
Ukupno:	37.500,00	28.560,00*	1038			1038		1038

3. OSNOVICU ČINI PROSJEČNI IZNOS PLAĆE ISPLAĆENE U POSLJEDNJIH ŠEST MJESECI,

a koja iznosi ⁽⁷⁾ 36,13 kn po satu - brutto, odnosno ⁽⁸⁾ 27,51 kn po satu - netto.

M.P.

U ....., 20.....g.

Potpis odgovorne osobe

Napomena: Za štetu koja bi nastala zbog davanja netočnih podataka odgovara obveznik uplate doprinosa u smislu Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

NAPOMINJEMO da se navedni obračun sati odnosi na poslodavca koji ima organiziran radni tjedan od 5 dana po 8 sati, te se navedeni sati po mjesecima **moгу razlikovati** kod poslodavca kojem je puno radno vrijeme raspoređeno na 6 dana u tjednu.

Prosječni iznos plaće isplaćen u posljednjih 6 mjeseci izračunava se na slijedeći način:

- bruto iznos plaće ukupni / broj sati rada = 37.500,00 / 1038 = 36,13 kn po satu bruto,
- neto iznos plaće ukupni / broj sati rada = 28.560,00 / 1038 = 27,51 kn po satu neto.

Hana Anić će za kolovoz primiti naknadu plaće za bolovanje:

- koje tereti poslodavca obračunano od 01. do 19.08.2020 i
- koje tereti HZZO za razdoblje od 20. do 31.08.2020. godine.

Kako se za bolovanje na teret poslodavca, primjenjuju propisi o obveznom zdravstvenom osiguranju – poslodavac je bolovanje na svoj teret obračunavao u visini 70% od osnovice.

Obračun naknade za bolovanje u kolovozu 2020. godine

Mjesec kolovoz 2020.. godine ima 168 radnih sati (kod 5 dnevnog radnog tjedna po 8 sati dnevno).

Radnica je na bolovanju **na teret poslodavca** bila 13 radnih dana tj. 104 sata (1.-19.08.), te **na teret HZZO-a** 8 dana tj. 64 sata (20.-31.08.)

1) bolovanje na teret poslodavca:

36,13 kn po satu bruto x 70% = 25,29 kn x 104 sata = 2.630,16 kn bruto.

Budući se naknada plaće za bolovanje koju poslodavac isplaćuje na svoj teret smatra plaćom, na navedeni iznos treba obračunati sve propisane obvezne doprinose i porez (i prirez, ako je propisan):

Red. br.	Opis	Iznos
1.	Bruto iznos (naknada na teret poslodavca)	2.630,16
2.	Doprinos za MIO I. stup. (rbr. 1. x 15%)	526,03
3.	Doprinos za MIO II. stup (rbr. 1. x 5%)	394,52
4.	Doprinos za MIO ukupno (rbr. 2. + rbr. 3.)	131,51
5.	Dohodak (rbr. 1. – rbr. 4.)	2.104,13
6.	Osobni odbitak	2.104,13*
7.	Porezna osnovica (rbr. 5. – rbr. 6.)	0,00
8.	Porez (rbr. 7. x 12%)	0,00
9.	Prirez (rbr. 8. x 18%)	0,00
10.	Ukupno porez i prirez (rbr. 8 + rbr. 9)	0,00
11.	Neto iznos plaće -naknade (rbr. 5. – rbr. 10.)	2.104,13
	Doprinosi na plaću	
12.	Doprinos za zdravstveno osiguranje (rbr. 1. x 16,5%)	433,98
	Ukupno trošak plaće (rbr. 1. + rbr. 12)	3.064,14

*osobni odbitak iznosi 4.000,00 kn, međutim u ovom je primjeru je Dohodak I (bruto - MIO I i II) manji od odbitka. Kako odbitak ne može ići u minus („-“), njegov je iznos jednak Dohotku I.

2) bolovanje na teret HZZO-a:

27,51 kn po satu neto x 70% = 19,26 kn x 64 sata = **1.232,64 kn neto.**

Poslodavac će radnici Hani Anić za kolovoz 2020. godine isplatiti naknadu za bolovanje u **ukupnom iznosu od 3.336,77 kn** (2.104,13 kn na teret poslodavca + 1.232,64 kn na teret HZZO-a).

Poslodavac je radnici **15.09.2020.** isplatio plaću na njezin **tekući račun** (za rad i naknadu za bolovanje na teret HZZO-a).

Poslodavac će, za dio naknade plaće koji ide na teret HZZO-a, isto me dostaviti:

- Zahtjev za povrat sredstava isplaćenih za naknadu plaće za vrijeme bolovanja,
- Potvrdu o plaći,
- Izvešće o bolovanju (tzv. „doznaka“) i
- Dokaze o isplaćenju naknadi za koju se traži refundacija (npr. presliku izvotka žiro-računa i sl.).

Poslodavac popunjava obrazac JOPPD i predaje Poreznoj upravi zajedno sa isplatom plaće (ili najkasnije slijedeći dan), tj u ovom primjeru je poslodavac dužan podnijeti obrazac JOPPD 15. (najkasnije 16.) 09.2020. godine.

- stranica B-

I. OIB podnositelja izvešća 12345678901		II. Oznaka izvešća 20259		III. Vrsta izvešća 1		IV. Redni broj stranice 1/1	
1. Redni broj	1.	6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	0001	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	0001	17. Obračunani primitak od nesamostalnog rada (plaća)	2.630,16
	2.	4. OIB stjecatelja / osiguranika	23456789012 Hana Anić	5. Ime i prezime stjecatelja/osiguranika	Hana Anić	16.1. Oznaka načina isplate	1
		2. Šifra općine/grada prebivališta/boravišta	01333	3. Šifra općine/grada rada	01333	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	0
						14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	0,00
						13.4. Osobni odbitak	2.104,13
						13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	526,03
						12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	0,00
						12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	0,00
						12.5. Doprinos za zapošljavanje	0,00
						12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	433,98
						12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	394,52
						11. Iznos primitka (oporezivi)	2.630,16
						10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10.- odrađeni sati rada)	104
						10.1. Razdoblje obračuna do	31.08.2020.
						10. Sati rada	104
						10.2. Razdoblje obračuna od	01.08.2020.
						8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	3
						9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	1
						7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž sa povećanim trajanjem	0
						7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	0
						6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	0001
						6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	0001
						5.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	5201
						5.2. Oznaka stjecatelja/osiguranika	0000
						1.232,64	1.232,64

Stranica B obrasca JOPPD ispuniti će se na slijedeći način:

Primjer 2. - Ispunjavanje Potvrde o plaći radnika kojem u propisanih 6 mjeseci prije početka bolovanja nije isplaćena niti jedna plaća, a koji je na bolovanju na teret poslodavca i HZZO-a

Poslodavac ABC d.o.o. zapošljava radnicu Maju Ivić iz Zagreba, koja je započela bolovanje sa 10.07.2020. godine. Ispunjava uvjet prethodnog osiguranja.

U razdoblju od 6 mjeseci prije mjeseca u kojem je započelo bolovanje (od 1. do 6. mjeseca 2020.) nije joj isplaćena niti jedna plaća budući je, u navedenom razdoblju bila na roditeljskom dopustu.

Maji Ivić, prema ugovoru o radu pripada plaća u bruto iznosu od 6.500,00 kuna (za koji neto iznosi 4.912,00 kuna), osobni odbitak je 1,00.

Kao osnovica za isplatu plaće **na teret poslodavca** uzima se plaća isplaćena do dana nastanka osiguranog slučaja na osnovi kojeg se stječe pravo na naknadu plaće, odnosno plaća pripadajuća **prema ugovoru o radu**, drugom ugovoru ili pojedinačnom aktu.

Međutim, kod isplate naknade plaće **na teret HZZO-a** osnovica **ne može biti veća** od najniže osnovice za obračun doprinosa (čl. 73. st. 3. PravZO), a koja je **za 2020. godinu propisana u iznosu od 3.321,96 kn**, na koju treba izvršiti obračun doprinosa i poreza (te prireza, ako je propisan), za mjesec prije mjeseca u kojem je radnik započeo bolovanje, na slijedeći način:

Rbr.	Opis	Iznos
1.	Bruto iznos (naknada na teret poslodavca)	3.321,96
2.	Doprinos za MIO I. stup. (rbr. 1. x 15%)	498,29
3.	Doprinos za MIO II. stup (rbr. 1. x 5%)	166,10
4.	Doprinos za MIO ukupno (rbr. 2. + rbr. 3.)	664,39
5.	Dohodak (rbr. 1. – rbr. 4.)	2.657,57
6.	Osobni odbitak (3.800,00)	2.657,37
7.	Porezna osnovica (rbr. 5. – rbr. 6.)	0,00
8.	Porez (rbr. 7. x 12%)	0,00
9.	Prirez (rbr. 8. x 18%)	0,00
10.	Ukupno porez i prirez (rbr. 8 + rbr. 9)	0,00
11.	Neto iznos plaće -naknade (rbr. 5. – rbr. 10.)	2.657,37

*osobni odbitak iznosi 4.000,00 kn, međutim u ovom je primjeru je Dohodak I (bruto - MIO I i II) manji od odbitka. Kako odbitak ne može ići u minus („-“), njegov je iznos jednak Dohotku I.

Napomena: u slučaju da radnik ima pravo na uvećani osobni odbitak (temeljem PK kartice), primjerice 2,20 (za dvoje djece), tada se obračun vrši sa tim odbitkom, no u HZZO treba dostaviti dokaz (presliku PK kartice) o uvećanom faktoru osobnog odbitka.

Potvrda o plaći (R-1) popuniti će se na slijedeći način:

RAČUNOVODSTVO
i POREZI u praksi

www.racunovodstvo-porezi.hr

**pratite
nas NA
DRUŠTVENIM
MREŽAMA**

RacunovodstvoIPoreziUPraksi

@RIPUP1

LinkedIn

RIPUP CRIF

**Poslovna ideja
dolazi uz
prave savjete!**

Plaće i naknade

**RAČUNOVODSTVO
i POREZI** u praksi

9/20

119

NAZIV OBVEZNIKA UPLETE DOPRINOSA

ABC d.o.o. Zagreb

POTVRDA
o plaći

Broj obveze 1 1 4 0 0 2 5 7 8 9 0

1. PODACI O OSIGURANIKU

Prezime: Ivić

Ime: Maja

Dan, mjesec i godina rođenja: 21.02.1982.

OIB: 5 6 7 8 9 1 1 2 3 4 5

Broj osigurane osobe u HZZO 1 1 4 1 3 4 6 8 9 8 9

MBO osigurane osobe 1 1 4 2 9 9 9 9 2 5 9 9 0

Osiguranik individualne kapitalizirane štednje - II. stup mirovinskog osiguranja da* ne*

2. PODACI O IZNOSIMA PLAĆE KOJA JE OSIGURANIKU ISPLAĆENA U POSLJEDNJIH ŠEST MJESECI PRIJE MJESECA U KOJEM JE NASTUPIO SLUČAJ NA OSNOVI KOJEG SE STJEČE PRAVO NA NAKNADU

tj. u razdoblju od 0 1 0 1 2 0 2 0 do 3 0 0 6 2 0 2 0 ⁽¹⁾, a za mjesec:

Isplata izvršena za mj./god. ⁽²⁾	Plaća ⁽³⁾	Isplaćena plaća ⁽⁴⁾	Broj sati					
			provedenih na radu u		Odsutnost s rada s pravom na naknadu plaće po ZOR-u ⁽⁵⁾	Ukupno sati	Sati bolovanja na teret HZZO	Sati prema kalendaru radnog vrem. poslodavca ⁽⁶⁾
			punom radnom vremenu	dužem od punog radnog vremena				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
02/2020	6.500,00*	4.912,00	168			168		168
Ukupno:	6.500,00*	4.912,00	168			168		168

3. OSNOVICU ČINI PROSJEČNI IZNOS PLAĆE ISPLAĆENE U POSLJEDNJIH ŠEST MJESECI,

a koja iznosi ⁽⁷⁾ 38,69 kn po satu - brutto, odnosno ⁽⁸⁾ 29,24 kn po satu - netto.

Napomena: nije isplaćena niti jedna plaća

Neto vrijednost sata prema najnižoj mjesečnoj osnovici: $2.657,37 : 176^{**} = 15,10$ knNeto vrijednost sata za obračun visine naknade $15,10 \times 70\% = 10,57$ kn

M.P.

U ....., 20.....g.

Potpis odgovorne osobe

Napomena: Za štetu koja bi nastala zbog davanja netočnih podataka odgovara obveznik uplate doprinosa u smislu Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

*upisuje se plaća prema ugovoru o radu, drugom ugovoru ili pojedinačnom aktu u bruto i neto iznosu za isplatu u mjesecu prije mjeseca u kojem je radnica započela bolovanje (u ovom slučaju bi to bila plaća isplaćena u lipnju 2020. za svibanj 2020. u kojem je bilo 168 radnih sati).

**pripadajuća propisana osnovica (obračun izvršen na najnižu osnovicu za obračun doprinosa) se podijeli sa satima rada mjeseca prije mjeseca u kojem je radnica započela bolovanje (započela je bolovanje sa 10.07.2020.) – te je to lipanj 2020. koji ima 176 sati (kod 5 dnevnog tjednog rada po 8 sati dnevno, op.a.).

Dakle, kada nema isplate plaće (ili je isplaćena samo jedna plaća) pod „UKUPNO“ se upisuje iznos plaće koja radniku pripada prema ugovoru o radu, drugom ugovoru ili pojedinačnom aktu, a pod 3. „Osnovicu čini prosječni iznos plaće isplaćen u posljednjih šest mjeseci“ se iskazuje:

- bruto iznos plaće ukupni / broj sati rada = $6.500,00 / 168 = 38,69$ kn po satu bruto,
- neto iznos plaće ukupni / broj sati rada = $4.912,00 / 168 = 29,24$ kn po satu neto.

Pod **Napomene** se iskazuje iznos plaće prema najnižoj osnovici za obračun obveznih osiguranja, a **pod brojem sati** uzima se mjesečni iznos sati rada u mjesecu **prije mjeseca** u kojem je radnica **započela bolovanje** – u ovom primjeru za lipanj 2020. godine (budući je Maja Ivić bolovanje započela u srpnju 2020.) koji ima 176 sati.

Naknada plaće na teret poslodavca obračunavati će se do 10.07.2020. (42 dana, od 20.08.2020.), te od 21.08.2020. godine (43. dan) na teret HZZO-a.

Pretpostavimo da je radnica (zaposlena u kod poslodavca koji je Pravilnikom o radu odredio da se bolovanje na teret poslodavca isplaćuje u visini 80% prosječne vrijednosti sata u 6 mjesečnom razdoblju prije mjeseca u kojem je započelo bolovanje) **bila na bolovanju do 28.08.2020. godine**, od čega od 01.08. do 20.08. na teret poslodavca, te od 21.08. do 28.08.2020. na teret HZZO-a.

Naknada plaće za bolovanje na teret poslodavca iznositi će 80% (prema Pravilniku o radu) od **prosječne vrijednosti sata u 6 mjesecom** razdoblju prijemjeseca u kojem je započeto bolovanje (koji iznosi 30,95 kn = $38,69 \text{ kn} \times 80\%$). U razdoblju 01.- 20.08.2020. ima 112 sati (14 radnih dana (pon-pet) $\times$ 8 sati dnevno = 112 sati), te naknada za te sate iznosi 3.466,40 kn bruto (112 sati $\times$ 30,95 kn = 3.466,40 kn), na koju se obračunavaju propisani doprinosi i porez, te neto naknada plaće iznosi 2.773,12 kn.

Naknada na teret HZZO-a obračunati će se na 70% neto iznosa sata prema **najnižoj osnovici za obračun doprinosa** za 2020. (koja iznosi 10,57 kn). Od 21. do 28.08.2020. ima 48 sati (6 radnih dana $\times$ 8 sati dnevno = 48 sati), te naknada na teret HZZO-a (za koju se traži refundacija) iznosi 507,36 kn (48 sati $\times$ 10,57 kn).

Ukupno (neto) naknada za bolovanje u lipnju (od 01.- 28.08.2020.) iznosi 3.280,49 kn (2.773,12 kn na teret poslodavca + 507,36 kn na teret HZZO-a).

Nadalje, poslodavac će **popuniti Obrazac JOPPD** na način kako je prikazano u **Primjeru 3.**, tj. strana B. Obrasca JOPPD biti će popunjena u dva reda (od čega će se u redu u kojem je iskazano bolovanje na teret poslodavca pribrojiti i iznos bruto plaće za sate koje je radnica radila (u ovom primjeru 8 sati na dan 31.08.2020). Obrazac se **obavezno** predaje **na dan isplate** radniku (ili najkasnije slijedeći dan).

Primjer 3. - Utvrđivanje osnovice za naknadu plaće radnika koji ne ispunjava uvjet prethodnog staža osiguranja

Radnik Luka Jurić iz Zagreba (koji koji je kod poslodavca zaposlen 01.03.2020. godine, prije kojeg nije imao radnog staža) započeo je sa bolovanjem 10.07.2020., te mu staž osiguranja iznosi „samo“ 3 mjeseca, tj. od ožujka do lipnja (mjesec prije mjeseca početka bolovanja), te isti ne zadovoljava uvjet prethodnog staža osiguranja od 9 mjeseci neprekidno, odnosno 12 mjeseci s prekidima u prethodna 24 mjeseca, čl. 54. st. 4. ZakZO, Za prvih 42 dana⁷ (10.07. do

20.08.2020.) naknadu plaće poslodavac isplaćuje na svoj teret, a od 43. dana (21.08.2020. godine) na teret HZZO-a.

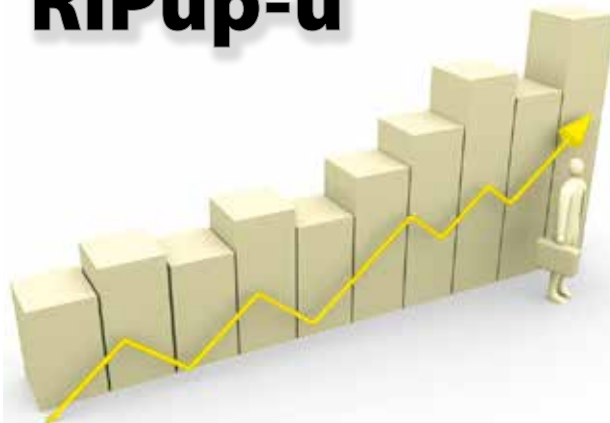
Radnik je bio na bolovanju do 31.08.2020. godine (te je tijekom srpnja od 10.-31.07. i dio kolovoza od 01.-20.08.2020. bio na bolovanju na teret poslodavca, te od 21.-31.08.2020. na teret HZZO-a).

U vrijeme početka bolovanja Jurić je imao samo 3 mjeseca prethodnog staža osiguranja.

U slučaju da radnik nema ispunjen uvjet prethodnog staža osiguranja (dakle, u radnom je odnosu manje od 9 mjeseci neprekidno ili manje od 12 mjeseci s prekidima u proteklih 2 godine) ima pravo na naknadu plaće, za sve vrijeme trajanja **bolovanja na teret HZZO-a** (tj. **od 43. dana** neprekidnog bolovanja) u visini 25% od proračunske osnovice (čl. 55. st. 1. ZakZO) u iznosu od 831,50 kuna mjesečno (proračunska osnovica za 2018. u iznosu od 3.326,00 kn $\times$ 25%).

Potvrda o plaći popuniti će se na slijedeći način:

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 980,00 kn + PDV
Tel.: 01 / 49 21 737

⁷ Kod računanja dana bolovanja uzima se u obzir cijeli tjedan – svih 7 dana (dakle, uključivo subote i nedjelje).

